

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ   ความเชื่อด้านสุขภาพและบริบททางสังคมวัฒนธรรมที่มีผลต่อการดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางในจังหวัดนราธิวาส

ผู้เขียน   นางสาวยามิละ มุซอ

ปริญญา   สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร. ธิดาวรรณ วะสินนท์   ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมพงษ์ ชิตไทสง   กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพและบริบททางสังคมวัฒนธรรมที่มีผลต่อการดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางในจังหวัดนราธิวาสเป็นการศึกษาเชิงพรรณนา โดยใช้เครื่องมือเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพประกอบกัน กลุ่มตัวอย่างคือ หญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กที่มารับบริการฝากครรภ์ที่แผนกฝากครรภ์โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์และโรงพยาบาลสุโหลงโก-ลก เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยการสัมภาษณ์จากหญิงตั้งครรภ์จำนวน 79 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกต โดยมีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 8 คน เป็นหญิงตั้งครรภ์จำนวน 7 คน และผดุงครรภ์โบราณจำนวน 1 คน เพื่ออธิบายความหมาย ความรุนแรงและการเฝ้าระวังรักษาภาวะโลหิตจาง การวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำข้อมูลมาจัดระบบ แยกประเภทข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์และขอบเขตที่ศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า หญิงตั้งครรภ์มีความเชื่อว่าภาวะโลหิตจางเป็นภาวะปกติที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการตั้งครรภ์ ซึ่งมีสาเหตุจากการบริโภคอาหารไม่เพียงพอในช่วงตั้งครรภ์ เนื่องจากอาการแพ้ท้อง การตั้งครรภ์ถี่ และให้ความหมายเชื่อมโยงกับภาวะสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับโรค

ประจำตัว คือ ภาวะความดันโลหิตต่ำ ภาวะโลหิตจางเป็นภาวะที่ไม่รุนแรง เกิดขึ้นเพียงช่วงระยะเวลาสั้นๆ ของการตั้งครรภ์เท่านั้น ไม่มีอาการแสดงใดๆ และไม่ส่งผลกระทบต่อการตั้งครรภ์ ไม่ว่าจะเป็นการคลอดก่อนกำหนด การให้กำเนิดทารกน้ำหนักน้อย หรือภาวะตกเลือดหลังคลอด ส่วนใหญ่จะมีวิธีการดูแลตนเองในเรื่องของการรับประทานอาหารที่มีธาตุเหล็กอย่างเพียงพอเช่น ตับ หอย เครื่องในสัตว์ ผักและผลไม้ และการรับประทานยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก เพื่อรักษาและควบคุมภาวะโลหิตจางโดยประเมินจากผลการตรวจเลือดก่อนคลอด หากพบว่าค่าความเข้มข้นของเลือดอยู่ในเกณฑ์ปกติก็หมายถึงภาวะโลหิตจางได้หายไปแล้ว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Health Beliefs and Socio-Cultural Context in Relation to Self Care of Anemia Pregnant Women in Narathiwat Province

Author Miss Yameilah Musoor

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Lect. Dr. Tidawan Vaseenon Chairperson

Asst.Prof. Chalermpong Chittaisong Member

ABSTRACT

The purpose of this study was to describe health beliefs and socio-cultural context in relation to self care of anemia pregnant women in Narathiwat Province. Both quantitative and qualitative approaches were used in this descriptive study. The sample were iron deficiency anemia pregnant women attending the antenatal clinic at Narathiwat Rachanagarind Hospital and Sungaigolok Hospital. Quantitative data was collected from seventy-nine pregnancies by interviewing and was analyzed with descriptive statistics i.e, frequencies, percentiles, mean, and standard deviation. Qualitative data were conducted by indept- interview and observation. among eight informants ; seven pregnancies and one Traditional Birth Attendance. The meaning, severity and caring of anemia in their views were proposed.

The results of the study showed that, pregnant women in Narathiwat Province perceived anemia as a normal condition during pregnancy. They believed that anemia was caused by morning sickness, frequent pregnancy and might relate to hypotension. In their opinion, anemia was not a severe condition for there was no symptom and did not affect to their pregnancy neither premature labor, low birth weight, not postpartum hemorrhage. Most of the informants and samples took care themselves by consuming iron food such as liver, shellfish, vegetable, fruit and taking iron tablets for treatment and controlled anemia by having the evaluation check up in the hospital.